

PAL Student als Persoonlijk Assistent van Leraren

Voor vmbo, havo en vwo

sbo

Sectorbestuur
Onderwijsarbeidsmarkt

Student als Persoonlijk Assistent van Leraren voor vmbo, havo en vwo

is een initiatief van Platform Bèta Techniek, Sectorbestuur Onderwijsarbeidsmarkt (SBO) en het ministerie van OCW

Vanaf 1 januari 2009 kunnen scholen een PAL-stimuleringsbijdrage aanvragen. De stimuleringsbijdrage is bedoeld om de inzet te bevorderen van studenten uit het hoger onderwijs in het vmbo, havo en vwo. De bijdrage gebruiken scholen voor de werving & selectie en begeleiding & scholing van deze studenten. Er zijn maximaal 600 PAL-stimuleringsbijdragen beschikbaar. Deze 600 PAL-stimuleringsbijdragen zullen evenredig verdeeld worden tussen vmbo en havo/vwo en tussen de aandachtsgebieden rekenen, taal en bètatechniek. Binnen deze evenredige verdeling geldt een op=op-regeling.

Student als Persoonlijk Assistent van Leraren voor vmbo, havo en vwo

Een PAL-student is een Persoonlijk Assistent van Leraren, een student uit het hoger onderwijs die als bijbaan leraren op het vmbo, havo en vwo ondersteunt.

De PAL-student kan u ondersteunen bij...

lesvoorbereiding – praktijklessen – huiswerkbegeleiding – proefwerken nakijken – extra uitleg geven – werkgroepbegeleiding – actuele kennis inbrengen – examenkandidaten helpen – practica geven – excursies voorbereiden

U krijgt zelf ruimte voor...

ontwikkelen onderwijs – ontwikkelen lesmateriaal – afstemmen en samenwerken met hoger onderwijs – overleg en afstemming met vakgroepen - ontplooiën – bijscholen – vernieuwen

“Onze PAL-studenten werken samen met docenten bij de keuzewerktijd-lessen om leerlingen te helpen bij hun vragen. Ook zetten ze excursies op naar hun universiteit. Dat scheelt ons docenten erg veel tijd. Bovendien wordt het op die manier goed geregeld. En ze geven bijles. Bij ons werkt dit in de onderbouw uitstekend, maar zeker ook in de bovenbouw. De PAL-studenten weten goed te communiceren met leerlingen. Leerlingen stappen gewoon op ze af met hun vragen, ook in tussenuren. Sommigen komen er zelfs een uur eerder voor naar school. Het werkt, ik ben enthousiast. De leerlingen ook, en dat is nog veel belangrijker!”

Raoul Majewski, docent op het Emmaus College Rotterdam

“Met de PAL-studenten die de steunlessen bij ons op school geven, bieden wij leerlingen die het nodig hebben net dat beetje extra aandacht.”

Henk Bolkenbaas, directeur van Lyceum Ypenburg

“Het is heel plezierig om wat meer handen in de klas te hebben, bètalessen zijn namelijk zeer arbeidsintensief. Daarnaast staan studenten dichterbij de leefwereld van onze leerlingen en zijn ze dus een goed rolmodel.”

Arjan van der Meij, docent Natuurkunde op De Populier Den Haag

“Docenten kunnen mij vragen om dingen na te kijken en te helpen met projecten waar ze zelf niet aan toekomen. Zo maak ik een website voor de sectie Nederlands, organiseer ik workshops debatteren en geef ik zo nu en dan bijlessen grammatica en tekstverklaren. Zo worden niet alleen docenten geholpen maar ook de leerlingen en daar is waar het uiteindelijk om draait! Ik heb een journalistieke achtergrond, maar kom zo toch in aanraking met het leraarschap.”

Janneke van Suilen, PAL-student op het Christelijk Lyceum Zeist

“Leerlingen zien me niet als docent, maar kijken wel tegen me op. De kennis die je al hebt maakt je waardevol voor de leerlingen. Het is heel leuk om ze op weg te helpen zodat ze zelf komen tot oplossingen voor hun technische problemen.”

Lars de Backker, PAL-student op het Christelijk Lyceum Delft

Praktische informatie

Er zijn drie soorten PAL-studenten: voor rekenen, taal en de bètatechniekvakken.

Rekenen

De PAL-student die inzetbaar is voor rekenen heeft minimaal een niveautoets rekenvaardigheid gehaald (zie www.PAL-informatiepunt.nl). De student kan bijvoorbeeld ingezet worden voor huiswerkbegeleiding, bijlessen, Wiskunde, Economie, Handel en Verkoop, Management en Organisatie.

Taal

De PAL-student die voor Nederlandse taal ingezet kan worden, heeft minimaal een niveautoets taalvaardigheid gehaald (zie www.PAL-informatiepunt.nl). Een PAL-student taal kan bijvoorbeeld hulp bieden bij begrijpend lezen en grammatica, bij het schrijven van werkstukken voor bijvoorbeeld Geschiedenis en Maatschappijleer en bij een stageverslag of profielwerkstuk.

Bètatechniek

De PAL-student voor de bètatechniekvakken volgt een bètatechnische opleiding. Hij/zij kan docenten vakinhoudelijk ondersteunen en begeleiden bij bètatechnische vakken zoals Scheikunde, Natuurkunde, Biologie, NLT of Voertuigentechniek. De student kan bijvoorbeeld assisteren bij praktijklessen, profielwerkstukken, practica, bijlessen.

Natuurlijk kan één en dezelfde student worden ingezet ter ondersteuning voor meerdere zaken tegelijk: bijvoorbeeld voor rekenen én taal of voor taal én bètatechniek.

Aanvraag PAL-stimuleringsbijdrage

Van 1 januari 2009 t/m 31 december 2009 kan de PAL-stimuleringsbijdrage worden aangevraagd. Een docent die verantwoordelijk is voor de PAL-student(en) vraagt samen met iemand uit de schooldirectie (tekenbevoegd) deze stimuleringsbijdrage aan. Een school kan maximaal drie aanvragen per vmbo en maximaal drie per havo/vwo indienen bij het PAL-informatiepunt via www.PAL-informatiepunt.nl. Per aanvraag krijgt een school bij toekenning € 5.000 voor het werven & selecteren, scholen en/of begeleiden van studenten uit het hbo en wetenschappelijk onderwijs.

Toekenning

Een stimuleringsbijdrage kan worden toegekend indien een school gedurende twee jaar voor minimaal 0,3 fte PAL-studenten inschakelt. Uiterlijk drie maanden na aanvraag van de bijdrage moet een PAL-student op de school zijn gestart. Dan ontvangt de school € 5.000 voor de werving & selectie-, scholings- en/of begeleidingskosten van de PAL-student(en).

Monitor

Het PAL-informatiepunt volgt hoe de stimuleringsbijdrage werkt. Scholen die een stimuleringsbijdrage ontvangen, werken mee aan de monitor.

Financiële administratie

De school ontvangt de stimuleringsbijdrage en verantwoordt deze in de Rekening en Verantwoording aan het ministerie van OCW. Uiteraard moet uit de administratie van de school blijken dat er daadwerkelijk kosten zijn gemaakt voor de werving, selectie en begeleiding van PAL-studenten, en dat er salariskosten zijn betaald voor minimaal 0,3 fte PAL-student(en).

Wat kost een PAL-student?

De salariskosten betaalt de school vanuit haar eigen middelen. De school maakt samen met de PAL-student danwel hoger onderwijsinstellingen of bemiddelingsbureaus afspraken over het loon. In de praktijk is het brutosalaris van een PAL-student op dit moment tussen de € 10 en € 22 per uur, afhankelijk van het takenpakket van de PAL-student.

Hoe vindt u PAL-studenten?

Er zijn meerdere hoger onderwijsinstellingen actief in de werving, selectie en scholing van PAL-studenten.

Op www.pal-informatiepunt.nl vindt u meer informatie en contactgegevens. U kunt ook denken aan oud-leerlingen of gebruikmaken van uw contactpersonen in het hoger onderwijs.

Diepte-PAL-project

Naast deze stimuleringsbijdrage is er tijdelijk extra geld voor een experiment op enkele scholen met het op grote schaal inzetten van PAL-studenten. Dit experiment is bedoeld voor het anders organiseren van het onderwijs op school. Te denken valt aan het organiseren van hoor- en werkcolleges, waarbij PAL-studenten worden ingezet om de werkcolleges te begeleiden. Meer informatie vindt u op www.PAL-informatiepunt.nl.

Colofon

Uitgave

Platform Bèta Techniek
Lange Voorhout 20, 2514 EE Den Haag
Postbus 556, 2501 CN Den Haag
T (070) 311 97 11
F (070) 311 97 10
info@platformbetatechniek.nl
www.platformbetatechniek.nl

In samenwerking met SBO

Lange Voorhout 13, 2514 EA Den Haag
Postbus 556, 2501 CN Den Haag
T (070) 376 57 70
F (070) 345 75 28
sbo@caop.nl
www.onderwijsarbeidsmarkt.nl

Projectleider

Joanne Kuipers

Tekstredactie/eindredactie

Brechje Hollaardt, Hypertekst Communicatie

Fotografie

Hans Oostrum

Vormgeving

Ambitions, 's-Hertogenbosch

Druk

Henk's Offset

Januari 2009

*Auteursrechten voorbehouden. Gebruik van de
inhoud van deze publicatie is toegestaan mits de bron
duidelijk wordt vermeld.*

sbo

Sectorbestuur
Onderwijsarbeidsmarkt

Voor uitgebreide informatie, aanmeldings-
procedure en contactgegevens kunt u
kijken op www.PAL-informatiepunt.nl.